gezag toe van waardevolle hulpmiddelen bij de uitlegging van gemeenschappelijke tariefposten.

4. In geval van twijfel bij de uitlegging van een tariefpost moet rekening worden gehouden met de functie van het tarief — zowel in verband met de behoeften van de marktordening als zuiver douanerechtelijk gezien.
5. De term „gebroken granen van gierst" in artikel 1, letter d), van verordening nr. 19/62 juncto tariefpost ex 11.02, A, III, b), van de bijlage dier verordening moet aldus worden uitgelegd dat daaronder vallen produkten die hoofdzakelijk bestaan uit onveranderde gebroken korrels zoals men die in gebroken milocorn aantreft, en daarnevens talrijke kleinere of grotere uit milodeeltjes bestaande klonten kunnen bevatten. Deze produkten vallen ook onder vermelde tariefpost wanneer de bestanddelen er gedeeltelijk aan zijn ontnomen, zolang de wezenlijke bestanddelen van milocorn voorkomen in een verhouding die bij milocorn tenminste beantwoordt aan de normale waarden van het natuurlijk gehalte dezer bestanddelen.

In de zaak 14-71

verzoek, door het Bundesfinanzhof, VIIe Kamer, in het geding tussen

GÜNTER HENCK te Hamburg-Altona

en

HAUPTZOLLAMT EMMERICH

krachtens artikel 177 van het EEG-Verdrag tot het Hof van Justitie gericht en strekkende tot het bekomen van een prejudiciële beslissing inzake de uitlegging van enige bepalingen van 's Raads verordening nr. 19 van 4 april 1962

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE,

samengesteld als volgt: R. Lecourt, President, A. M. Donner en A. Trabucchi, Kamerpresidenten, R. Monaco (rapporteur), J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore en H. Kutscher, Rechters,

Advocaat-Generaal: K. Roemer
Griffier: A. Van Houtte

het volgende

ARREST

Ten aanzien van de feiten

I — Overzicht van de feiten; de procesvoering

Overwegende dat de aan het geding ten grondslag liggende feiten kunnen worden samengevat als volgt:

1. Op de 4 maart 1964 deed de firma Günter Henck twee partijen inklaren van een waar die werd aangegeven als „Engelse droge milopulp, afvallen van zetmeelfabrieken". Overeenkomstig de aangifte bracht de douane dit produkt onder de met het gemeenschappelijk douanetarief overeenkomende post 23.03 van het Duitse douanetarief, op grond waarvan geen douanerecht verschuldigd was. Rapporten van de „Zolltechnische Prüfungs- und Lehranstalt" te Keulen gaven de douane vervolgens echter aanleiding de waar alsnog als „gebroken milocorn" te brengen onder post 11.02, A, III, b), van genoemd tarief — waarvoor een heffing verschuldigd is.
Dit leidde tot een geding, thans in laatste instantie dienende bij het Bundesfinanzhof, dat de behandeling heeft geschorst en het Hof krachtens artikel 177 van het EEG-Verdrag de volgende vraag heeft gesteld:

„Moet de term „gebroken granen van gierst" in artikel 1, letter d), van verordening nr. 19/62 der EEG, juncto de bijlage dier verordening (nummer van het gemeenschappelijk douanetarief: ex 11.02, ex A, III, b), aldus worden uitgelegd, dat daaronder produkten vallen die voor een belangrijk gedeelte uit onveranderde gebroken korrels bestaan, zoals men die in gebroken milocorn aantreft en daarnevens talrijke kleinere en grotere uit milodeeltjes bestaande klonten alsmede — ook wanneer daaraan bestanddelen mochten zijn onttrokken — nog 64,3 % of 66,4 % zetmeel (volgens de EEG-procedure vastgesteld), 10 % respectievelijk 9,7 % ruw eiwit en 3 % respectievelijk 3,6 % vet bevatten, dan wel is er bovendien een maximum- of minimumgehalte aan andere bestanddelen nodig?"

2. De verwijzingsbeschikking is ter griffie van het Hof ingekomen op 19 maart 1971.
De firma Günter Henck en de Commissie van de EG hebben overeenkomstig artikel 20 van het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie schriftelijke opmerkingen ingediend.
Gehoord het rapport van de Rechter-Rapporteur en gehoord de Advocaat-Generaal, heeft het Hof besloten zonder instructiemaatregelen tot de mondelinge behandeling over te gaan.
De firma Günter Henck, ten deze vertegenwoordigd door de advocaten F. Modest en C. Brändel, en de Commissie van de EG ten deze vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur P. Kalbe, als gemachtigde, zijn gehoord ter terechtzitting van 30 juni 1971.
De Advocaat-Generaal heeft ter zitting van 7 juli 1971 zijn conclusie genomen.

II — Opmerkingen ingediend krachtens artikel 20 van het Statuut van het Hof van Justitie

Overwegende dat de krachtens artikel 20 van het Statuut van het Hof ingediende opmerkingen kunnen worden samengevat als volgt:

De ontvankelijkheid

A — Volgens de *firma Henck* wenst het Bundesfinanzhof in casu niet zozeer de term „gebroken granen van gierst" te zien uitgelegd als wel artikel 1, letter d), van verordening nr. 19/62 op het onder-

havige geval te zien toegepast. Doch uitleggingsvragen mogen slechts in het algemeen, in abstracto, worden gesteld. Het Hof is volgens artikel 177 van het Verdrag niet bevoegd het gemeenschapsrecht op concrete gevallen toe te passen.

De Duitse rechter heeft er trouwens bij het stellen van de vraag aan voorbijgezien, dat verordening nr. 120/67 per 1 juli 1967 voor verordening nr. 19/62 in de plaats is getreden. Op de litigieuze invoer moet het recht worden toegepast dat bij invoer — dat wil zeggen in 1964 — gold, zodat het bij de gevraagde uitlegging slechts mag gaan om vaststelling van het toen geldende gemeenschapsrecht. Het verzoek van de Duitse rechter is slechts ontvankelijk, voor zoveel deze wenst te weten: „welke betekenis in het tijdvak januari/maart 1964 toekwam aan de term „gebroken granen van gierst" in de zin van artikel 1, letter d), van verordening nr. 19/62, juncto de bijlage dier verordening".

Door deze bezwaren wordt volgens de firma Henck een schijnbaar onbeduidend, doch in werkelijkheid zeer belangrijk vraagstuk opgeworpen, te weten de problematiek van een bijna tien jaar na de aanvang van het geding door de rechter te geven uitlegging waarbij het toepasselijk recht een betekenis krijgt die partijen niet konden voorzien toen het geding een aanvang nam.

De firma Henck betoogt dat de Duitse rechterlijke instanties wegens de lange duur van de nationale gedingen en de betrekkelijk korte levensduur der communautaire voorschriften, die dikwijls worden vervangen en gewijzigd, niet meer in staat zijn de ontwikkeling van de communautaire wetgeving en rechtspraak te volgen en derhalve in de toekomst de rechtszekerheid niet meer kunnen waarborgen. Na in het licht dezer opmerkingen inhoud en draagwijdte van 's Hofs arresten in de zaken 72-69 en 74-69 in haar beschouwingen te hebben betrokken, stelt zij de „terugwerkende kracht van rechterlijke beslissingen" aan de orde, vraagstuk dat weliswaar minder dikwijls ter sprake komt dan de terugwerkende kracht van de wet, doch geenszins nieuw is. Zij brengt een groot aantal argumenten naar voren, ontleend aan de nationale praktijk en de praktijk van het gemeenschapsrecht, ten betoge dat voorschriften met terugwerkende kracht een grote uitzondering vormen. Ten slotte wijst zij erop, dat rechtstoepassing in het algemeen, en toepassing van het gemeenschapsrecht in het bijzonder, niet ten koste mag gaan van de rechtsbescherming der geadministreerden en de rechtszekerheid in het verkeer.

Tot besluit vat zij haar standpunt als volgt samen:

— De firma Henck heeft de litigieuze produkten onder vigeur van verordening nr. 19/62 ingevoerd;
— De Duitse douane heeft deze produkten bij invoer niet beschouwd als waren vallende onder de gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkt;
— De Duitse douane kwam met betrekking tot de indeling dezer produkten tot een andere opvatting nadat zij waren verhandeld;
— De firma Henck kon zich niet wapenen tegen een *a posteriori* door de Duitse douane gewijzigde indeling, met name niet door de douane om een bindend tariefadvies te vragen als bedoeld in § 23 van het Zollgesetz — zulke adviezen zijn volgens 's Hofs jurisprudentie in het gemeenschapsrecht niet bindend —;
— Ofschoon de Duitse douane het bij invoer met betrokkene eens was dat de litigieuze waren onder tariefpost 23.03 vielen en verschil van inzicht met de douane niet in de lijn der verwachtingen lag, moet betrokkene na zeven jaar dulden dat alsnog een beslissing over de destijds toepasselijke tarifering wordt genomen;
— Op grond van een en ander is de firma Henck van mening, dat thans bij de uitlegging van artikel 1, letter d), van verordening nr. 19/62 uitsluitend te rade mag worden gegaan met de bronnen en uitleggingsmiddelen welke partijen en de Duitse douane begin 1964 ten dienste stonden. Anders gezegd, bij uitlegging van voor-

melde voorschriften van het gemeenschapsrecht dient het Hof van Justitie van het tijdstip van invoer der litigieuze produkten uit te gaan.

Onder voorbehoud van deze opmerkingen refereert de firma Henck zich ten aanzien van de ontvankelijkheid der gestelde vraag aan 's Hofs oordeel.

Zij merkt voorts op, dat het geding blijkens de overwegingen van de verwijzingsbeschikking in hoofdzaak het onderscheid tussen tariefpost 11.02 en tariefpost 23.03 betreft. En tariefpost 23.03 werd eerst bij 's Raads verordening nr. 950/68 onder het gemeenschappelijk douanetarief gebracht; zij viel derhalve noch in 1964 noch nadien onder de gemeenschappelijke ordeningen van de landbouwmarkt. Het Hof van Justitie is daarom in casu onbevoegd tot uitlegging; een uitlegging krachtens artikel 177 van het Verdrag mag slechts betrekking hebben op tariefposten die onder het gemeenschapsrecht vallen.

B — De *Commissie van de EG* verklaart de ontvankelijkheid van de gestelde vraag niet te betwisten. Zij wijst erop, dat de gemeenschappelijke marktordening van verordening nr. 19/62 zich uitstrekt tot gierst en sorgho in de zin van tariefpost 10.07, en verwerkingsprodukten daarvan als bedoeld in de posten 11.01 en 11.02, en dat in artikel 5 van verordening nr. 55/62 een heffing is voorzien op c) „grutten, gries en griesmeel" en op g) „gebroken sorgho". Daarentegen waren ten tijde van de litigieuze importen „afvallen van zetmeelfabrieken" als bedoeld in tariefpost 23.03 niet aan een communautaire regeling onderworpen.

De gestelde vraag betreft voorts een naar aard en samenstelling nauwkeurig omschreven produkt, zodat het in casu onnodig is het toepassingsgebied van bedoelde post volledig af te bakenen.

Tot het identificeren der ingevoerde produkten naar aard en samenstelling en het daarop toepassen van de criteria die door het Hof voor bedoelde post worden opgesteld, is uitsluitend de nationale rechter bevoegd.

De hoofdzaak

A — De *firma Henck* meent, dat zowel volgens het gemeenschapsrecht als naar het nationale recht en de „verklarende toelichtingen bij de nomenclatuur van Brussel" in het begin van 1964 voor de omschrijving van „gebroken granen" twee criteria de doorslag gaven:

— qua *samenstelling* moet het produkt alle bestanddelen, voorkomende in onbewerkt graan, bevatten: de verhouding dezer bestanddelen mag in geen enkel opzicht zijn gewijzigd;
— qua *structuur* moet het produkt uit onregelmatige, grove breukdelen van gebroken granen bestaan.

In het begin van 1964 waren er noch in het gemeenschapsrecht, noch in het Duitse recht, noch in de handel en evenmin in een uniforme bestuurspraktijk der zes Lid-Staten andere criteria opgesteld.

Na erop te hebben gewezen, dat het er in dit geding om gaat waar de grens tussen de tariefposten 11.02 en 23.03 moet worden getrokken, merkt de firma Henck op dat laatstgenoemde post soortgelijke afvallen omvat als bij het verwerken van graan worden verkregen, en derhalve met post 23.02 kan worden vergeleken.

Wegens deze verwantschap moeten de criteria ter onderscheiding van de posten 11.02 en 23.02 per analogiam worden toegepast op produkten die onder tariefpost 23.03 vallen:

a) voor het onderscheid tussen „meel" en „zemelen" is het asgehalte beslissend; hoe hoger het asgehalte, des te lager de kwaliteit van het meel;
b) voor de voedingswaarde van het bewerkte graan is het zetmeelgehalte bepalend; doch dit gehalte is niet het enige criterium om uit te maken of een produkt onder post 11.02 dan wel onder post 23.02 moet worden gebracht.

Van de mogelijkheid de produkten bedoeld in post 23.03 onder de gemeenschappelijke ordening der markten te brengen, heeft de communautaire wetgever noch in verordening nr. 19/62 noch, nadien, in verordening nr. 120/67 gebruik gemaakt. Men mag het hieruit blij-

kend standpunt van de wetgever niet omzeilen door aan de term „gebroken granen" een volkomen ongerechtvaardigde uitlegging te geven, des dat hij mede meelhoudende afvallen van zetmeelfabrieken omvat. Men zou dan de deur openzetten voor willekeur.

De firma Henck vat haar standpunt ten deze als volgt samen:

a) In de voedingsmiddelenindustrie en in de handel heeft men de term „gebroken granen" sinds lang gebezigd ter aanduiding van het produkt dat wordt verkregen door toepassing van een wijze van breking waarbij ingevolge § 19 van de Verordnung zur Ausführung des Futtermittelgesetzes van 21 juli 1927 de natuurlijke hoedanigheid van het produkt niet — door daaraan bestanddelen toe te voegen of te onttrekken — mag worden gewijzigd.

b) In het begin van 1964 kende noch het toepasselijk gemeenschapsrecht noch de nationale tariefwetgeving een andere definitie dan die van het voedingsmiddelenrecht.

c) Uit artikel 11 van 's Raads verordening nr. 55/62, gewijzigd bij 's Raads verordening nr. 5/63, blijkt dat het zetmeelgehalte aan indeling van het produkt onder tariefpost 23.02 niet in de weg kan staan. Hetzelfde geldt voor de onder tariefpost 23.03 te brengen produkten. Er hebben geen gemeenschapsrechtelijke of nationale voorschriften — noch ook richtlijnen — bestaan, waarin voor afvallen van zetmeelfabrieken, bedoeld in tariefpost 23.03, een maximum zetmeelgehalte is vastgelegd.

d) Uit het onderscheid tussen „meel" en „gebroken granen" — dat door het gemeenschapsrecht is overgenomen — blijkt dat voor de indeling van een produkt onder tariefpost 11.02 ook de structuur van het produkt van belang is. Bij gebreke van voorschriften ter uitvoering van het gemeenschapsrecht moeten ook de „verklarende toelichtingen bij de nomenclatuur van Brussel" in aanmerking worden genomen voor tariefpost 11.02; daarin wordt met name gewezen op de structuur van het produkt als criterium.

Tot besluit van haar beschouwingen concludeert de firma Henck als volgt:

a) De term „gebroken granen van gierst" in de zin van artikel 1, letter d), van verordening nr. 19/62, juncto de bijlage dier verordening, moet worden uitgelegd in die zin dat daaronder in maart 1964 vielen produkten, verkregen bij de grove vermaling van gierstkorrels, met dezelfde natuurlijke eigenschappen als bedoelde korrels, waaraan geen bestanddelen mochten zijn onttrokken of toegevoegd.

b) De uitspraak omtrent de kosten ware aan te houden totdat het Bundesfinanzhof in het bodemgeschil uitspraak zal doen.

B — De *Commissie van de EG* wijst er allereerst op, dat „milocorn", vergeleken met andere gierstsoorten, rijk is aan zetmeel en qua gebruiksmogelijkheden en behandeling veel gelijkenis vertoont met maïs — soms kan het maïs vervangen. Het wordt in Europa in zeer beperkte mate voor menselijke consumptie gebezigd; daarentegen wordt het op ruime schaal als veevoeder en voor de fabrikage van zetmeel gebruikt. Evanals uit maïs, worden ook uit milocorn bij droge vermaling vooral gebroken granen, grutten, gries en griesmeel, meel en vlokken verkregen. Bij de zetmeelfabricage ontstaan als veevoeder gebruikte nevenprodukten waarvan de samenstelling, al naar gelang van het toegepaste procédé, varieert, en wel met name pulp, gluten, meel, enzovoort. Voor verdere technologische details verwijst de Commissie naar haar opmerkingen in zaak 12-71.
Wat de tarifering betreft, herinnert de Commissie eraan dat afvallen van zetmeelfabrieken in de zin van post 23.03 ten tijde van de litigieuze invoeren niet aan het gemeenschappelijk douanetarief onderworpen waren, om vervolgens op te merken dat, evenals bij maïs, ook hier

de ervaring leert dat van de verschillende nevenprodukten die bij de vervaardiging van zetmeel worden verkregen, juist zetmeelrijke produkten met een betrekkelijk hoge waarde bij invoer veelal worden aangegeven als „afvallen" in de zin van tariefpost 23.03. Zij concludeert hieruit, dat tariefpost 11.02 niet alleen van toepassing is op de eigenlijke hoofdprodukten, die bij droge vermaling van graan (in casu milocorn) worden verkregen, doch ook op produkten ontstaan door vermenging met afvallen in de zin van post 23.03, die in waarde en naar samenstelling en gebruiksmogelijkheden kunnen worden vergeleken met echte maalprodukten van milocorn.

Hieruit volgt, dat echte afvallen in de zin van tariefpost 23.03 worden verkregen door via moderne technieken aan de basisstof alle zetmeel te onttrekken die op economisch rendabele wijze kan worden gewonnen.

De Commissie geeft vervolgens haar oordeel nopens „gebroken granen van gierst"; hiermede wordt volgens de Commissie gedoeld op grofgemalen (gebroken of gesneden) milodeeltjes met de natuurlijke samenstelling van milocorn.

Na de gemiddelde samenstelling van milocorn, vergeleken met andere soorten sorghogierst, te hebben uiteengezet, betoogt de Commissie dat de verschillende door het Bundesfinanzhof aangegeven gehalten aan zetmeel, proteïne en vet liggen binnen de normale grenzen van sorghogierst en milocorn. Naar samenstelling kunnen de betrokken produkten ook worden beschouwd als „gebroken granen van gierst", zodat zij moeten worden ingedeeld onder tariefpost 11.02. Noch de aanwezigheid van deeltjes ruwe milo noch die van miloklonten staat daaraan in de weg. Het is mogelijk dat een dergelijke waar niet langer beantwoordt aan de definitie van „gebroken granen", die in de Duitse rechtsvoorschriften op veevoedergebied wordt gegeven; doch een bijzondere definitie van gebroken granen, zoals het recht van één enkele Lid-Staat die kent, leent zich niet noodzakelijkerwijs voor toepassing binnen de gehele Gemeenschap. Klontering van gebroken natuurlijke deeltjes kan bovendien worden verklaard door vochtinvloed bij onjuiste behandeling of opslag. Het kan ook een gevolg zijn van afbraak van de olie, wanneer de kiem slechts oppervlakkig uit het produkt wordt verwijderd, zodat het rijk is aan vetstoffen. In geen van deze gevallen kan worden gesproken van een verwerking waarbij afvallen van zetmeelfabrieken als bedoeld in tariefpost 23.03 worden verkregen.

Voor het geval gebroken granen worden toegevoegd aan afvallen — of omgekeerd — wijst de Commissie er ten slotte op dat indien het aldus verkregen produkt qua samenstelling, gebruiksmogelijkheden en vetgehalte met gewone gebroken granen vergelijkbaar is, zodanige menging niet afdoet aan indeling van het produkt in tariefpost 11.02. Zij concludeert als volgt:

> „Meelhoudende milo-afvallen als voormeld zijn te beschouwen als „gebroken granen van gierst" in de zin van tariefpost 11.02, zodat daarop de heffing, voorzien in artikel 5, alinea 1, letter g), van verordening nr. 55 moet worden toegepast. Zulk een produkt is in de opgaven van het Bundesfinanzhof voldoende omschreven. Voor de afbakening van produkten vallende onder tariefpost 11.02 en afvallen in de zin van tariefpost 23.03 is een maximum- of minimumgehalte aan andere bestanddelen in casu niet noodzakelijk."

Ten aanzien van het recht

1 Overwegende dat het Bundesfinanzhof van de Bondsrepubliek Duitsland bij beschikking van 12 januari 1971, ingekomen ter griffie op 19 maart 1971, het

Hof krachtens artikel 177 van het Verdrag tot oprichting van de EEG een vraag heeft gesteld, strekkende tot het bekomen van uitlegging van artikel 1, letter d), van 's Raads verordening nr. 19 van 4 april 1962 (Publikatieblad 1962, nr. 30);

Ten aanzien van de bevoegdheid van het Hof

2 Overwegende dat het Bundesfinanzhof zijn met betrekking tot bepaalde produkten gedaan verzoek om vaststelling van de draagwijdte van artikel 1, letter d), van verordening nr. 19/62, van nadere gegevens inzake de samenstelling dier produkten gepaard doet gaan;

dat de firma Günter Henck daarin aanleiding vindt te stellen dat de vraag er in werkelijkheid toe strekt dat het Hof, in plaats van zin en strekking van voormelde bepaling vast te stellen, er in casu toepassing aan zal geven;

3 Overwegende dat het Hof, geroepen tot uitlegging van het gemeenschapsrecht, weliswaar aan artikel 177 van het Verdrag niet de bevoegdheid kan ontlenen over een bepaalde casuspositie uitspraak te doen, doch dat anderzijds de uitlegging der litigieuze teksten praktisch nut dient af te werpen, hetgeen medebrengt dat de nationale rechter het juridisch kader van de gevraagde uitlegging mag aanduiden;

dat het aan de hand der bij de vraag verstrekte gegevens mogelijk is in het algemeen en in abstracto de categorie produkten te bepalen die onder het litigieuze voorschrift kunnen vallen;

4 Overwegende dat de firma Günter Henck voorts in verband met het feit dat verordening nr. 19/62 per 1 juli 1967 is afgeschaft en door andere communautaire rechtsvoorschriften vervangen, stelt dat het Hof bij de beantwoording van de gestelde vraag niet zal mogen uitgaan van bepalingen die ten tijde van de litigieuze importen niet van toepassing waren;

5 Overwegende dat het beginsel van de rechtszekerheid verlangt dat wordt uitgegaan van het bij toepassing van het omstreden voorschrift geldende recht;

dat de bewoordingen van de vraag aan eerbiediging van dat beginsel bij de te geven uitlegging niet in de weg staan;

Ten aanzien van de hoofdzaak

6 Overwegende dat het Bundesfinanzhof vraagt of de term „gebroken granen van gierst" in artikel 1, letter d), van 's Raads verordening nr. 19/62 juncto tariefpost ex 11.02, A, III, b), van de bijlage dier verordening aldus moet

worden uitgelegd, dat daaronder produkten vallen die voor een belangrijk gedeelte uit onveranderde gebroken korrels bestaan, zoals men die in gebroken milocorn aantreft, en daarnevens talrijke kleinere of grotere uit milodeeltjes bestaande klonten alsmede, ook wanneer daaraan bestanddelen mochten zijn onttrokken, nog 64,3 % of 66,4 % zetmeel, 10 % of 9,7 % ruw eiwit en 3 % of 3,6 % vet bevatten;

dat het Bundesfinanzhof voorts vraagt of er bovendien een maximum- of minimumgehalte aan andere bestanddelen nodig is;

7 Overwegende dat „gebroken granen van gierst" in de zin van voormelde tariefpost ex 11.02 noch in verordening nr. 19/62 noch in verordening nr. 55/62 worden gedefinieerd;

dat nu gemeenschapsrechtelijke bepalingen ontbreken, aan de verklarende toelichtingen en indelingsadviezen, bedoeld in het verdrag inzake de nomenclatuur voor de indeling van goederen in de douanetarieven, het gezag toekomt van waardevolle hulpmiddelen bij de uitlegging van gemeenschappelijke tariefposten;

dat uit deze toelichtingen, voor zover hoofdstuk 11 van het tarief betreffende, blijkt dat bij grove vermaling van milocorn verkregen meelhoudende breukdeeltjes of kernen van het vruchtlichaam die qua samenstelling de kernmerkende eigenschappen van het basisprodukt vertonen, mede gezien de opvattingen welke te dien aanzien in de milocornindustrie en de milocornhandel worden gehuldigd, zijn te beschouwen als „gebroken granen van gierst" in de zin van tariefpost ex 11.02;

dat wanneer zich uit deze granen zonder wijziging van de natuurlijke samenstelling talrijke grotere of kleinere klonten vormen, zulks er niet toe leidt dat zij niet langer zijn te beschouwen als „gebroken granen" in voormelde zin;

8 Overwegende dat de nationale rechter voorts wenst te weten of een extractie van zetmeel op de indeling dezer produkten onder gebroken granen van gierst in de zin van tariefpost ex 11.02 van invloed kan zijn;

9 Overwegende dat in geval van twijfel bij de uitlegging van een tariefpost rekening moet worden gehouden met de functie van het tarief zowel in verband met de behoeften van de marktordening als zuiver douanerechtelijk gezien;

dat waar gebroken granen van gierst in de zin van tariefpost ex 11.02 door verordening nr. 19/62 onder de gemeenschappelijke ordening van de graanmarkt en — via verordening nr. 55/62 — onder de heffingsregeling zijn

gebracht, daarbij vooral de structuur en het gebruik der granen, doch niet de bewerking welke zij hebben ondergaan, de doorslag heeft gegeven;

dat dan ook gebroken granen van gierst die een bewerking hebben ondergaan welke tot onttrekking van bepaalde bestanddelen kan leiden, onder tariefpost ex 11.02 blijven vallen, wanneer de wezenlijke bestanddelen van milocorn er nog in voorkomen in hoeveelheden die blijven binnen de normale grenzen waarin deze bestanddelen van nature in het basisprodukt voorkomen;

10 Overwegende voorts dat voormelde verklarende toelichtingen, voor zover de posten van hoofdstuk 11 betreffende, niet uitsluiten dat granen, met inbegrip van gierst, die zulk een behandeling hebben ondergaan, onder bedoeld hoofdstuk kunnen vallen;

dat voorts uit het destijds toepasselijke douanetarief volgt, dat zulke granen alleen voor zover er van afvallen sprake is, niet onder dit hoofdstuk vallen en als „afvallen van zetmeelfabrieken" in de zin van tariefpost 23.03 moeten worden ingedeeld;

dat het Hof weliswaar in casu geen uitlegging kan geven aan bedoelde tariefpost, die onder vigeur van verordening nr. 19/62 niet in de gemeenschappelijke marktordening was opgenomen maar nog onder de nationale douanetarieven viel; dat het Hof echter de draagwijdte van tariefpost ex 11.02 niet kan vaststellen zonder ten aanzien van produkten waaraan zetmeel is onttrokken, rekening te houden met de grens, welke moet worden getrokken tussen deze produkten en „afvallen" als bedoeld in tariefpost 23.03;

dat de term „afvallen" impliceert dat gebroken granen van gierst, waarin na onttrekking van zetmeel nog ten minste 60 % zetmeel voorkomt, niet als afvalprodukten zijn te beschouwen en op grond van hun zetmeelgehalte moeten worden gebracht onder dezelfde tariefpost als gebroken granen die zulk een bewerking niet hebben ondergaan;

11 Overwegende dat derhalve de term „gebroken granen van gierst" in artikel 1, letter d), van verordening nr. 19/62 juncto tariefpost ex 11.02, A, III, b), van de bijlage dier verordening, aldus moet worden uitgelegd dat daaronder produkten vallen die hoofdzakelijk bestaan uit onveranderde gebroken korrels zoals men die in gebroken milocorn aantreft, en daarnevens talrijke kleinere of grotere uit milodeeltjes bestaande klonten kunnen bevatten;

dat deze produkten ook onder vermelde tariefpost vallen, wanneer de bestanddelen er gedeeltelijk aan zijn ontnomen, zolang de wezenlijke bestanddelen van milocorn voorkomen in een verhouding die bij milocorn tenminste beantwoordt aan de normale waarden van het natuurlijk gehalte dezer bestanddelen;

Ten aanzien van de kosten

12 Overwegende dat ten aanzien van de kosten, door de Commissie van de Europese Gemeenschappen wegens indiening harer opmerkingen aan het Hof gemaakt, geen last tot terugbetaling kan worden gegeven en dat de procedure ten aanzien van partijen in het bodemgeschil als een in de loop van het geding voor de nationale rechter gerezen incident is te beschouwen, zodat de nationale rechter over de kosten zal hebben te beslissen;

Gezien de stukken;
Gehoord het rapport van de Rechter-Rapporteur;
Gehoord de mondelinge opmerkingen van de firma Günter Henck en van de Commissie van de Europese Gemeenschappen;
Gehoord de conclusie van de Advocaat-Generaal;
Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, met name op de artikelen 39, 40 en 177;
Gelet op 's Raads verordening nr. 19 van 4 april 1962, houdende de geleidelijke totstandbrenging van een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector granen;
Gelet op 's Raads verordening nr. 55 van 30 juni 1962, betreffende de regeling voor de op basis van granen verwerkte produkten;
Gelet op het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie van de EEG, met name op artikel 20;
Gelet op het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen;

HET HOF VAN JUSTITIE,

uitspraak doende inzake de vraag, door het Bundesfinanzhof (VIIe Kamer) van de Bondsrepubliek Duitsland bij beschikking van 12 januari 1971 gesteld,

verklaart voor recht:

De term „gebroken granen van gierst" in artikel 1, letter d), van verordening nr. 19/62 juncto tariefpost ex 11.02, A, III, b), van de bijlage dier verordening, moet aldus worden uitgelegd dat daaronder produkten vallen die hoofdzakelijk bestaan uit onveranderde gebroken korrels zoals men die in gebroken milocorn aantreft, en daarnevens talrijke kleinere of grotere uit milodeeltjes bestaande klonten kunnen bevatten. Deze produkten vallen ook onder vermelde tariefpost, wanneer de bestanddelen er gedeeltelijk aan zijn ontnomen, zolang de wezenlijke bestanddelen van mi-

locorn voorkomen in een verhouding die bij milocorn tenminste beantwoordt aan de normale waarden van het natuurlijk gehalte dezer bestanddelen.

Lecourt Donner Trabucchi

Monaco Mertens de Wilmars Pescatore Kutscher

Aldus uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op veertien juli negentienhonderdeenenzeventig.

De President De Griffier

R. Lecourt A. Van Houtte

CONCLUSIE VAN DE ADVOCAAT-GENERAAL K. ROEMER

(zie zaak 12-71, blz. 754)